

MINISTER
Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Warszawa, dnia 9 stycznia 2017 r.

BKO-I.0843.2.2.2016.PZ.EB.BW

Pani
Beata Daszyńska-Muzyczka
Prezes Zarządu
Banku Gospodarstwa Krajowego
Al. Jerozolimskie 7
00-955 Warszawa

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

Na podstawie § 7 Umowy nr DF-I-0783-BGK-1/14 zawartej w dniu 18 czerwca 2014 r. w Warszawie pomiędzy Ministrem Pracy i Polityki Społecznej a Bankiem Gospodarstwa Krajowego (zwanej dalej „Umową”), w związku z art. 109e ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹ (zwanej dalej „ustawą”), Biuro Kontroli Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przeprowadziło w dniach od 24 października do 9 listopada 2016 r. kontrolę nt. wykorzystania środków powierzonych przez ministra ds. pracy (zwanego dalej „Ministrem”) na realizację programu „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie II” (zwanego dalej „Programem”), w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie (zwanym dalej „BGK”), przy Al. Jerozolimskich 7.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący Biura Kontroli Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w składzie: Ewa Buczek, Beata Wrześniewska i Paweł Ziętek, główni specjaliści, na podstawie upoważnień Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 października 2016 r. (numery odpowiednio: BKO.V.0160.134.2016, BKO.V.0160.135.2016, BKO.V.0160.136.2016).

Przedmiotem kontroli była realizacja przez BGK obowiązków wynikających z Umowy. Badaniem kontrolnym został objęty okres od dnia zawarcia Umowy do końca II kwartału 2016 r.

---

¹ Dz.U.2016.645 j.t., z późn. zm.

W związku z ustaleniami kontroli działalność BGK w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, opisanych w pkt. III.1-4 niniejszego sprawozdania. Ocenę uzasadniają poniższe ustalenia.

I. Działalność promocyjno-informacyjna BGK

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 7 Umowy zadaniem BGK było prowadzenie działań promocyjno-informacyjnych w celu efektywnej realizacji Programu z wykorzystaniem dostępnych środków masowego przekazu oraz formalnych i nieformalnych kanałów informacyjnych.

Na realizację kampanii informacyjno-promocyjnej BGK dysponował, na podstawie Umowy, kwotą 2.000.000,00 zł.² Ostatecznie na kampanię zaplanowano³ wydatki w kwocie 1.999.492,00 zł.⁴

Adresatami kampanii informacyjno-promocyjnej były osoby bezrobotne, studenci ostatnich lat studiów, absolwenci szkół wyższych, przedsiębiorcy. Na potrzeby zakupu mediów wiek grupy docelowej został określony w przedziale 18-59 lat. Celem kampanii było zbudowanie świadomości Programu wśród jego potencjalnych beneficjentów.

Zrealizowana przez BGK w IV kwartale 2014 r. oraz w I kwartale 2015 r. kampania informacyjno-promocyjna obejmowała w szczególności⁵:

- emisję spotów reklamowych w telewizji (w stacjach TVP1, TVP2, Polsat, TVN oraz w stacjach tematycznych), radiu (m. in. w Programach (1, 3, 4) Polskiego Radia, stacjach sieci RMF) i Internecie (m. in. w serwisie Youtube),
- publikację artykułów sponsorowanych oraz reklam w prasie (m. in. Dziennik Gazeta Prawna, Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Focus, Newsweek, Polityka, Wprost),
- emisję felietonów „Twój pierwszy biznes” w magazynie „Kapitalny Program”,
- mailing informacyjny,
- promowanie postów sponsorowanych w mediach społecznościowych,
- emisję banerów reklamowych.

² § 1 ust. 7 pkt 2 lit. b Umowy – w brzmieniu wprowadzonym Aneksem nr 1 do Umowy zawartym w dniu 15.07.2014 r.

³ Media Plan, wykonany dla BGK przez Media Group Sp. z o.o., na podstawie dwóch umów BGK z Media Group Sp. z o.o.: nr 8/DK/2013 z dnia 25.01.2013 r. oraz nr 1/DK/2015 z dnia 07.01.2015 r.

⁴ Zlecenie dla Media Group Sp. z o.o. nr 212 z 17.10.2014 r., koszt realizacji: 248.460,00 zł; umowa koprodukcyjna nr DK/164/2014 z 22.10.2014 r. zawarta z Telewizją Polską S.A. – wartość wkładu finansowego BGK: 147.600,00 zł; umowa nr 166/DK/2014 z 23.10.2014 r. zawarta z Agencją Projektowo-Wydawniczą MAK Sp. z o.o. na kwotę 10.984 zł; zlecenie dla Media Group Sp. z o.o. nr DK/051/495/2014 z 13.11.2014 r., koszt realizacji 1.577.223,00 zł; zlecenie dla Media Group Sp. z o.o. nr 2 z 11.02.2015 r., koszt realizacji: 9.225,00 zł; zlecenie dla Media Group Sp. z o.o. nr 3 z 11.02.2015 r., koszt realizacji: 6.000,00 zł.

⁵ „Program „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie”. Preferencyjne pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej i tworzenie nowych miejsc pracy” – informacja z dnia 24.10.2016 r.

W efekcie przeprowadzonych działań promocyjno-informacyjnych kampania telewizyjna dotarła do 80,1% grupy celowej wobec 72% planowanych, natomiast efektywnie (przynajmniej 4 razy) spoty telewizyjne obejrzało 51,4% zamiast 35% planowanych.⁶

W przypadku reklamy internetowej wskaźnik zasięgu unikalnych użytkowników⁷ był o 7% wyższy od planowanego.⁸

Wskaźniki kampanii radiowej oraz prasowej (średnia liczba kontaktów słuchacza/czytelnika z reklamą) osiągnęły wartości planowane. Spoty i reklamy wyemitowano zgodnie z planem.⁹

Poza działaniami związanymi z opisaną powyżej kampanią medialną BGK realizował bieżące działania informacyjno-promocyjne w ramach średniomiesięcznego limitu w wysokości 20.000,00 zł¹⁰. Działania te obejmowały m.in. współorganizację spotkań i warsztatów dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą oraz konferencji promujących przedsiębiorczość wśród studentów, absolwentów i osób bezrobotnych, udział w spotkaniach dla bezrobotnych i przedsiębiorców organizowanych przez urzędy pracy, produkcję ulotek, broszur oraz gadżetów reklamowych.¹¹

Ostateczny koszt działań promocyjno-informacyjnych wyniósł 2.682.497,49 zł, w tym: 1.990.259,37 zł w ramach kampanii medialnej, 353.959,28 zł tytułem kosztów działań informacyjno-promocyjnych sfinansowanych z wynagrodzenia BGK w okresie 18.06.2014 – 30.03.2016 r., 338.278,84 zł tytułem działań sfinansowanych z prowizji pośredników finansowych narastająco do dnia 30.06.2016 r.¹²

II. Efekty działalności BGK w zakresie zarządzania Programem

1. Należy stwierdzić, że od momentu rozpoczęcia ogólnopolskiej kampanii informacyjno-promocyjnej, która zbiegła się w czasie z rozszerzeniem Programu na cały kraj (II etap Programu)¹³, zanotowano wzrost liczby zawieranych przez pośredników finansowych umów o pożyczkę na podjęcie działalności gospodarczej lub na utworzenie stanowiska pracy

⁶ „Bank Gospodarstwa Krajowego, Program ‘Wsparcie w starcie’, POST BUY działań 2014/2015” – informacja z dnia 31.10.2016 r.

⁷ Są to użytkownicy odwiedzający dany serwis internetowy w określonym przedziale czasowym, a ich liczba jest zapisywana na podstawie plików cookie urządzenia połączonego z Internetem.

⁸ „Bank Gospodarstwa Krajowego, Program ‘Wsparcie w starcie’, POST BUY działań 2014/2015” - informacja z dnia 31.10.2016 r.

⁹ Tamże

¹⁰ § 1 ust. 7 pkt 2 lit. b Umowy w brzmieniu wprowadzonym Aneks nr 1 zawartym w dniu 15.07.2014 r.

¹¹ Program „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie”. Preferencyjne pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej i tworzenie nowych miejsc pracy” - informacja z dnia 24.10.2016 r.

¹² „Rozliczenie środków przekazanych na realizację Programu” – informacja BGK z dnia 09.11.2016 r.

¹³ Program poprzedzony był (od 2013 r.) pilotażem obejmującym trzy województwa: małopolskie, mazowieckie i świętokrzyskie.

dla bezrobotnego¹⁴. I tak na koniec IV kwartału 2014 r. (w którym rozpoczęto kampanie medialną, a także nabór wniosków o udzielenie pożyczki w ramach Programu) liczba zawartych przez pośredników finansowych¹⁵ umów wyniosła 37 (o łącznej wartości 2.062.871,10 zł), natomiast wg stanu na koniec II kwartału 2016 r. liczba zawartych umów kształtowała się na poziomie 2188 (o łącznej wartości 134.794.569,50 zł).¹⁶

2. Od momentu zawarcia Umowy do dnia 30.06.2016 r., Minister przekazał do BGK na realizację II etapu Programu kwotę 242.757.300,00 zł¹⁷, pochodzącą z:

- 1) Funduszu Pracy - 238.356.000,00 zł,
- 2) dodatkowego zasilenia Programu ze środków, o których mowa w art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji¹⁸, a także z tytułu zwrotu środków z Programu w 2015 roku - 4.401.300,00 zł.

W okresie objętym kontrolą w ramach otrzymanych środków na realizację II etapu Programu uzyskano wpływy w wysokości 8.246.251,50 zł¹⁹, tj.:

- a) 5.738.535,19 zł – z tytułu spłat kapitału udzielonych pożyczek,
- b) 447.047,35 zł – z tytułu spłat odsetek od udzielonych pożyczek,
- c) 2.060.668,96 zł – z tytułu odsetek od inwestowanych wolnych środków (1.252.993,38 zł znajdujących się na rachunkach bankowych BGK oraz 807.675,58 zł na rachunkach pośredników finansowych).

3. Tym samym łączna kwota środków zgromadzonych w ramach II etapu Programu na dzień 30.06.2016 r. wyniosła 251.003.551,50 zł.²⁰

4. Od momentu zawarcia Umowy do dnia 30.06.2016 r. wydatki poniesione w ramach Programu wyniosły 152.788.839,71 zł²¹, z czego:

- a) 133.181.385,50 zł – na pożyczki udzielone przez pośredników finansowych,
- b) 2.502.073,87 zł – na obsługę Programu przez BGK,

¹⁴ Wykres – „Dynamika udzielanych pożyczek” w okresie od IV kwartału 2014 r. do III kwartału 2016 r.

¹⁵ Wyłonionych przez BGK w przetargach, na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U.2015.2164 j.t. z późn. zm.).

¹⁶ Sumy umów oraz ich wartości ze środków pochodzących z Funduszu Pracy (2143 umowy na łączną kwotę 131.812.096,50 zł) oraz ze środków, o których mowa w art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 30.08.1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz.U.2016. 981 j.t. z późn. zm.) oraz z tytułu zwrotu środków z Programu (45 umów o łącznej wartości 2.982.473,00 zł)

¹⁷ Sprawozdanie z realizacji Programu przekazane do MRPiPS w dniu 11 sierpnia 2016 r. (pismo nr DPE.064.3720.2016.JC); wyciągi do r-b „Start-Up BIS”; zestawienia finansowo-księgowe, karty analityczne r-ku BGK Centrala w Warszawie, wydruk z Rejestru papierów wartościowych NBP „Bony pieniężne 01/07/2016 7D” - akta kontroli s.: 101-109.

¹⁸ Dz.U.2016.981 j.t. z późn. zm.

¹⁹ Zestawienia f-k, karty analityczne - akta kontroli s.: 122-131.

²⁰ „Stan środków uruchomionych w ramach Programu „Pierwszy biznes – Wsparcie na starcie wg stanu na 30.06.2016 r.” – informacja BGK z dnia 09.11.2016 r.

²¹ Karty analityczne - akta kontroli s.: 110-121.

- c) 14.821.483,00 zł – na prowizje pośredników finansowych prowadzących działalność pożyczkową,
- d) 293.637,97 zł – na usługi doradcze i szkoleniowe zrealizowane przez pośredników finansowych,
- e) 1.990.259,37 zł – na kampanię reklamową promującą Program w mediach.

Ponadto, saldo środków na rachunkach bankowych przypisanych do Programu na dzień 30.06.2016 r. wyniosło 12.789.286,29 zł (tj. 2.785.974,36 zł na rachunkach BGK oraz 10.003.311,93 zł na rachunkach pośredników finansowych), natomiast łączna kwota wolnych środków zaangażowanych przez BGK i pośredników finansowych w lokaty/bony – 85.843.006,24 zł.²²

5. Operacje związane z realizacją Programu dokonywane były na kontach bilansowych oraz na wyodrębnionych w tym celu ewidencyjnych kontach księgowych, zgodnie z planem kont obowiązującym w BGK.²³

III. Stosowanie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁴ (zwanej dalej „ustawą pzp”) oraz przepisów wewnętrznych BGK dotyczących zasad i trybu postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych²⁵

BGK dokonywał wyboru pośredników finansowych na podstawie ustawy pzp oraz wewnętrznych aktów normatywnych dotyczących zasad i trybu postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych w BGK. Do końca II kwartału 2016 r. BGK przeprowadził 18 postępowań przetargowych, w ramach których zawarto 25 umów powierzenia i zarządzania środkami Funduszu Pożyczkowego w ramach Programu.²⁶

²² Z tego 71.979.006,24 zł po stronie BGK oraz 13.864.000,00 zł po stronie pośredników finansowych. Różnica pomiędzy stanem środków na rachunkach bankowych oraz zaangażowanych w lokaty/bony (98.632.292,53 zł), a saldem wpływów i wydatków na dzień 30.06.2016 r. (98.214.711,79 zł) wyniosła 417.580,74 zł i dotyczyła kwot: 67.594,03 zł środków pochodzących z oprocentowania lokat/depozytów za II kw. 2016 r., 348.386,71 zł środków pochodzących ze spłat pożyczek w II kwartale, znajdujących się na rachunkach bankowych pośredników finansowych na dzień 30.06.2016 r. oraz 1.600,00 zł z tytułu błędnie dokonanej wpłaty (przez I pożyczkobiorcę) na rachunek bankowy pośrednika, zwróconej pośrednikowi finansowemu w III kwartale 2016r.; źródło: „Wkład do Sprawozdania z kontroli Programu „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie II” w dniach 24 października – 9 listopada 2016 roku” – informacja z dnia 09.11.2016 r.

²³ Plan kont Funduszu Pożyczkowego II etap.

²⁴ Dz.U.2015.2164 j.t. z późn. zm.

²⁵ Zarządzenie Nr 67/2014/BZP/ORG Prezesa Zarządu Banku Gospodarstwa Krajowego z 23 lipca 2014 r. (weszło w życie z dniem 1.09.2014 r.). Instrukcja służbowa „Zasady i tryb postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych w Banku Gospodarstwa Krajowego” stanowiąca załącznik do zarządzenia wraz załącznikami: nr 1 Wniosek o uruchomienie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, nr 2 Regulamin pracy komisji przetargowej, nr 3 Wykaz informacji niezbędnych do opracowania Planu Zakupów.

²⁶ Załącznik nr 3 „Zestawienie przeprowadzonych postępowań przetargowych” do Informacji w sprawie realizacji zapisów § 3 ust. 1 Umowy, z dnia 04.11.2016 r.

W zakresie stosowania ustawy pzp i przepisów wewnętrznych badaniem kontrolnym objęto 4 postępowania²⁷. W oparciu o badaną dokumentację, nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie, za wyjątkiem:

1. W przypadkach dwóch postępowań²⁸, odnotowano różnicę pomiędzy przedłożonymi Specyfikacjami Istotnych Warunków Zamówienia a ich wersjami dostępnymi na stronie internetowej BGK (w dokumentacji w wersji papirowej nie wskazano terminu złożenia i otwarcia ofert). Według wyjaśnień Eksperta Biura Zamówień Publicznych „zdarza się, że termin składania ofert wyznaczany jest w trybie obiegowym po posiedzeniu Komisji, na którym akceptowana jest SIWZ, ale przed jej publikacją na stronie internetowej. Wówczas termin jest zamieszczany w treści ogłoszenia o zamówieniu przekazywanego do publikacji w Dz. Urz. UE, czego potwierdzeniem jest ogłoszenie o przedmiotowym zamówieniu i analogicznie w SIWZ, która w wersji PDF, już bez podpisów członków Komisji, zostaje zamieszczona na stronie internetowej zamawiającego...”²⁹.

2. W jednym przypadku postępowania³⁰, prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego, SIWZ został zamieszczony na stronie internetowej w terminie niezgodnym ze wskazanym w art. 42 ust. 1 ustawy pzp, obligującym do udostępnienia SIWZ na stronie internetowej od dnia ogłoszenia o zamówieniu w Biuletynie Zamówień Publicznych albo publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Wg protokołu, SIWZ został udostępniony na stronie internetowej BGK 29.04.2016 r., a publikacja ogłoszenia w Dz. Urz. UE nastąpiła 04.05.2016 r. Zgodnie z wyjaśnieniami Eksperta Biura Zamówień Publicznych,³¹ „ogłoszenie o zamówieniu zostało przekazane do publikacji w dniu 29.04.2016 r., który to dzień był ostatnim roboczym dniem kwietnia, a jednocześnie ostatnim dniem przed rozpoczęciem tzw. weekendu majowego, podczas którego pracownicy zamawiającego nie pracowali, natomiast ogłoszenie mogło zostać opublikowane w Dz. Urz. UE w każdy z trzech dni, tj. zarówno 30.04, 2.05, jak i 3.05.2016 r., bowiem dni 30.04 i 3.05 są dniami wolnymi od pracy w Polsce, a nie w kraju siedziby publikatora. Powodem, dla którego zamawiający zdecydował o publikacji SIWZ w dniu 29.04.2016 r. było zachowanie w maksymalnym możliwym wymiarze zasady przejrzystości postępowania i dostępu potencjalnych wykonawców do dokumentacji postępowania. Umożliwienie wykonawcom wcześniejszego zapoznania się z treścią wymagań, warunków udziału w postępowaniu, kryteriów oceny ofert, istotnych postanowień umowy, zakresu i przedmiotu

²⁷ BZP.77.DPE.2014 Przetarg ograniczony, BZP.95.DPE.2014 Zamówienie z wolnej ręki, BZP.101.DPE.2015 Przetarg nieograniczony, BZP.18.DPE.2016 Przetarg nieograniczony.

²⁸ BZP.101.DPE.2015 Przetarg nieograniczony, BZP.18.DPE.2016 Przetarg nieograniczony.

²⁹ Wyjaśnienia z 9.11.2016 r. Pani Joanny Kieliszewskiej Eksperta w Biurze Zamówień Publicznych w BGK.

³⁰ BZP.18.DPE.2016 Przetarg nieograniczony.

³¹ Tamże.

zamówienia oznaczało zatem dalece posuniętą dbałość zamawiającego o zapewnienie udziału w przetargu możliwie największej liczby podmiotów, co w konsekwencji pozwala na zwiększenie szans wyboru oferty najkorzystniejszej i zawarcia ważnej umowy ws. zamówienia publicznego.”³²

3. W przedłożonej dokumentacji dotyczącej jednego z badanych postępowań³³ brak zawiadomienia do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, informującego o zamiarze zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego na okres dłuższy niż 4 lata, do czego obliguje art. 142 ust. 3 ustawy pzp. Ekspert Biura Zamówień Publicznych poinformowała, iż nie posiada informacji „...z których wynikałoby dlaczego w dokumentacji [...] prowadzonej przez Sekretarza Komisji [...] nie znajdują Państwo zawiadomienia Prezesa UZP. Nicmniej jednak z uwagi na informacyjny (na co wskazuje ustawowe określenie zawiadomienia) charakter tej czynności, nie pozostaje ono w związku z ważnością procedury, ani tym bardziej wyniku przedmiotowego postępowania.”³⁴

4. W protokole z jednego z postępowań prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego³⁵, zatwierdzonego i podpisanego przez Dyrektora Biura Zamówień Publicznych, nie została odnotowana data zatwierdzenia ww. protokołu. Zgodnie z wyjaśnieniami udzielonymi przez Eksperta Biura Zamówień Publicznych, protokół ten ....został podpisany przez niepracującego już dyrektora Biura Zamówień Publicznych [...] w ostatnim dniu jego pracy, tj. 12 sierpnia 2016 r. i taka data powinna znajdować się przy podpisie dyrektora zatwierdzającym treść protokołu postępowania.”³⁶

IV. Realizacja pozostałych zadań BGK wynikających z Umowy

BGK zarządzał Programem oraz pełnił funkcję koordynatora w udzielaniu pożyczek oraz świadczenia usług doradztwa i szkoleniowych, realizując poszczególne zapisy § 3 ust. 1 Umowy.

1. Celem ewidencji operacji Programu, w utworzonej i wyodrębnionej księdze rachunkowej³⁷, otworzono w BGK następujące rachunki bankowe:

³² Tamże.

³³ Postępowanie nr BZP.101.DPE.2015.

³⁴ Wyjaśnienia z 09.11.2016 r. Pani Joanny Kieliszewskiej Eksperta w Biurze Zamówień Publicznych w BGK.

³⁵ Postępowanie nr BZP/18/DPE/2016.

³⁶ Wyjaśnienia z 09.11.2016 r. Pani Joanny Kieliszewskiej Eksperta w Biurze Zamówień Publicznych w BGK.

³⁷ Księga rachunkowa DZWL-PPBB „PPBB PROGRAM PIERWSZY BIZNES – START-UP BIS”

- 1) Rachunek Start-Up BIS – na który wpływały środki przekazywane przez Ministra na utworzenie Funduszu Pożyczkowego oraz pokrycie wynagrodzenia BGK (rachunek główny),
  - 2) Rachunek Start-Up BIS - Przychody – na którym gromadzono przychody powstałe z tytułu: zarządzania wolnymi środkami z Rachunku Start-Up BIS, odsetek od środków na rachunku Start-Up BIS – Spłaty oraz przekazywanych przez pośredników finansowych przychodów powstałych z tytułu zarządzania wolnymi środkami Funduszu Pożyczkowego,
  - 3) Rachunek Start-Up BIS - Spłaty – na który pośrednicy finansowi przekazywali środki finansowe z tytułu spłacanego przez pożyczkobiorców kapitału oraz odsetek od pożyczek, spłat pożyczek, a także środki odzyskane w wyniku działań windykacyjnych prowadzonych przez pośredników finansowych,
  - 4) Rachunki Funduszy Pożyczkowych Start-Up BIS – rachunki pośredników finansowych otwarte w BGK, na które BGK przekazywał środki Funduszu Pożyczkowego z przeznaczeniem na udzielanie pożyczek przez pośredników oraz wypłatę wynagrodzenia z tytułu obsługi Programu (prowizje) i zapłaty za usługi doradztwa i szkolenia (przy czym wolne środki pozostające na tych rachunkach były angażowane w lokaty/depozyty, a odsetki z tych tytułów przekazywano na rachunek „Start-Up BIS - Przychody”).
2. BGK zarządzał wolnymi środkami Programu w celu osiągnięcia przychodu, zgodnie z § 6 ust. 1 Umowy.
3. Program wdrażany był w ramach 3 makroregionów (obejmujących 4-6 województw) oraz 8 regionów (po 2 województwa), a podział kwot dokonywany był w oparciu o trzy wskaźniki: liczbę studentów szkół wyższych, liczbę absolwentów, liczbę bezrobotnych.³⁸
4. BGK gromadził spłaty rat udzielonych przez pośredników pożyczek (wraz z odsetkami od udzielonych pożyczek) na Rachunku Start-Up BIS – Spłaty (w terminie do 5 dnia roboczego po upływie kwartału kalendarzowego, jak również wygenerowanych przychodów z tytułu inwestowania wolnych środków, na Rachunku Start-Up BIS – Przychody (w terminie do 3 dnia po zakończeniu kwartału kalendarzowego).
5. Wypłata przez BGK środków na utworzenie funduszy pożyczkowych przez pośredników finansowych odbywała się po spełnieniu następujących warunków:
- a) podpisaniu umowy pomiędzy BGK a danym pośrednikiem finansowym,
  - b) otwarciu w oddziale BGK (odpowiednim terytorialnie dla pośrednika finansowego) Rachunku Funduszu Pożyczkowego Start-Up BIS,
  - c) złożeniu weksla in blanco przez pośrednika

³⁸ Podział alokacji w ramach Programu „Pierwszy biznes – Wsparcie w starcie II, z dnia 15.07.2014 r.

finansowego oraz pełnomocnictwa do Rachunku Funduszu Pożyczkowego Start-Up BIS na rzecz BGK, d) złożeniu do BGK wniosku o wypłatę środków na utworzenie funduszu pożyczkowego.³⁹

Na podstawie prawidłowo sporządzonego wniosku, o którym mowa w pkt 5 d), BGK dokonywał przelewów środków Programu z Rachunku Start-Up BIS na dany Rachunek Funduszu Pożyczkowego Start-Up BIS.

6. Zgodnie z Umową⁴⁰, BGK sporządził Regulamin udzielania pożyczek, doradztwa i szkoleń w ramach Programu⁴¹ (zwany dalej „regulaminem”) oraz opracował wzory wniosków (wraz z załącznikami) o udzielenie pożyczki na: a) podjęcie działalności gospodarczej, b) utworzenie miejsca pracy dla bezrobotnego przez przedsiębiorców, którzy skorzystali z pożyczki na podjęcie działalności gospodarczej, c) utworzenie miejsca pracy dla bezrobotnego przez przedsiębiorców.

7. BGK sprawował funkcję kontrolną w stosunku do pośredników finansowych poprzez: a) bieżący monitoring przez okres obowiązywania umowy z danym pośrednikiem finansowym przejawiający się w analizie miesięcznych oraz kwartalnych raportów i zestawień, b) monitoring wyciągów bankowych Rachunków Funduszy Pożyczkowych Start-Up BIS, c) czynności kontrolnych w siedzibie pośrednika finansowego (do końca II kwartału 2016 r. BGK zakończył kontrolę 8 umów zawartych z pośrednikami finansowymi⁴²).

W ramach przeprowadzanych kontroli BGK sprawdza wywiązywanie się pośredników finansowych z zapisów umowy z BGK określających m. in. poziom wydatkowania środków funduszu pożyczkowego. Do końca II kwartału 2016 r. BGK nie stwierdził przypadku nieosiągnięcia przez pośrednika finansowego wymaganego w danej umowie progu wydatkowania środków w określonym terminie.⁴³

8. Na podstawie raportów i zestawień przekazywanych przez pośredników finansowych, BGK przygotowywał i składał do Ministra sprawozdania: w terminie 15 dni roboczych danego miesiąca miesięczne sprawozdanie z realizacji Programu, natomiast w terminie 30 dni roboczych po upływie kwartału – sprawozdanie kwartalne.⁴⁴

9. Oprócz sprawozdań sporządzanych w okresach miesięcznych i kwartalnych zadaniem BGK było także sporządzanie raportów i analiz z zakresu efektywności Programu. Do końca

---

³⁹ Tamże.

⁴⁰ § 3 ust. 1 pkt 8 Umowy

⁴¹ Załącznik nr 4 do Informacji w sprawie realizacji zapisów § 3 ust. 1 Umowy, z dnia 04.11.2016 r.

⁴² Tj. 32% wszystkich umów zawartych do końca II kwartału 2016 r.; Zestawienie z dnia 04.11.2016 r. dot. przeprowadzonych kontroli - załącznik nr 21 do Informacji w sprawie realizacji zapisów § 3 ust. 1 Umowy

⁴³ „Informacja w sprawie realizacji zapisów § 3 ust. 1 Umowy nr OF-1-0783-BGK-1/14 z dnia 18 czerwca 2014r.” z dnia 04.11.2016 r.

⁴⁴ Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 13 oraz § 18 Umowy

II kwartału 2016 r. zostały przygotowane dwa opracowania dotyczące stanu wdrażania Programu, a także oceny jego funkcjonowania.⁴⁵

Jednocześnie BGK sporządzał na potrzeby Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej analizy dotyczące Programu w związku z programem wsparcia młodych na rynku pracy „Gwarancje dla młodzieży”.⁴⁶

10. Do zadań BGK wskazanych w Umowie należało również opiniowanie wniosków o umorzenie należności z tytułu udzielonych pożyczek przed przekazaniem ich do Ministra. Do końca II kwartału 2016 r. do BGK nie wpłynął jednak żaden przedmiotowy wniosek.⁴⁷

V. Szczegółowym badaniem kontrolnym objęto dokumentację dotyczącą realizacji 4 umów powierzenia i zarządzania środkami Funduszu Pożyczkowego w ramach Programu zawartych pomiędzy BGK a dwoma pośrednikami finansowymi działającymi na obszarze województwa mazowieckiego.⁴⁸ Kontrola ww. dokumentacji wykazała, że:

1. Badane umowy powierzenia i zarządzania środkami Funduszu Pożyczkowego w ramach Programu zawierały wymagane w § 5 Umowy elementy⁴⁹.
2. Pośrednicy finansowi wywiązywali się z zobowiązań względem BGK przewidzianych w § 3 ust. 2 Umowy, w tym w zakresie:
  - składania wniosków: o wypłatę środków na utworzenie Funduszu Pożyczkowego, o wypłatę prowizji, o zapłatę za zrealizowane doradztwo i szkolenia,
  - stosowania prawidłowych wzorów (określonych w załącznikach do umów powierzenia i zarządzania środkami Funduszu Pożyczkowego w ramach Programu) wniosków o udzielenie pożyczki, wraz z wymaganymi załącznikami,
  - sporządzania i przekazywania do BGK miesięcznych zestawień udzielonych pożyczek oraz godzin doradztwa i szkoleń, a także kwartalnych raportów z realizacji Programu (m. in. z przeprowadzanych działań promocyjno-informacyjnych) według wzorów określonych przez BGK.

⁴⁵ „Podsumowanie dotychczasowych efektów wdrażania Programu ‘Pierwszy biznes - Wsparcie w starcie’ – 08.2015 r.,” „Raport z badania Programu ‘Pierwszy biznes - Wsparcie w starcie’” – 12.2015 r.

⁴⁶ „Informacja w sprawie realizacji zapisów § 3 ust. 1 Umowy nr OF-I-0783-BGK-1/14 z dnia 18 czerwca 2014r.” z dnia 04.11.2016 r.

⁴⁷ Uzupełnienie do materiału pn: „Informacja w sprawie realizacji zapisów §3 ust. 1 Umowy nr OF-I-0783-BGK-1/14 z dnia 18 czerwca 2014 r.,” z dnia 09.11.2016 r.

⁴⁸ Umowy nr: 2/BGK/2014/PB-WWSII, 12/BGK/2015/PB-WWSII, 21/BGK/2016/PB-WWSII zawarte z Towarzystwem Inwestycji Społeczno-Ekonomicznych S.A. z siedzibą w Warszawie oraz umowa nr 10/BGK/2014/PB-WWSII z Fundacją Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach

⁴⁹ § 5 Umowy

W związku z ustaleniami kontroli, rekomenduję wdrożenie mechanizmów zapewniających rzetelne prowadzenie dokumentacji postępowań o udzielanie zamówień publicznych oraz przestrzeganie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, w szczególności dotyczących:

1. tożsamości dokumentacji przechowywanej w Biurze Zamówień Publicznych BGK z zamieszczaną na stronach internetowych;
2. udostępniania SIWZ na stronie internetowej zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy pzp;
3. zawiadamiania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o zamiarze zawarcia umowy na okres dłuższy niż 4 lata, zgodnie z art. 142 ust. 3 ustawy pzp.

Zwracam się o złożenie informacji o wykonaniu powyższych zaleceń, a także podjętych działaniach lub o przyczynach ich niepodjęcia, w terminie 30 dni od daty otrzymania sprawozdania.

Jednocześnie informuję, że kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania z kontroli ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

z up.
MINISTER
Teresa Tybiszewska
DYREKTOR GENERALNY